Nr. 59. Środa 29. maja 1929. Poznań.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok XI. Rynek Budowlany: Rok II.

Nadleśn. Państw. Chociński Młyn

poczta Konarzyny, stacja kolejowa i pow. Chojnice, sprzeda w drodze pisemnego przetargu (submisji) w dniu 7 czerwca 1929 r. z cięć roku gospodarczego 1928/29.

A. Drewno użytkowe (dłużyce).

Los 1. Leśnictwo Kobyle góry, oddz. 85 a, 1109 szt. o masie 970.02 m³, a to I kl. 11.15, II kl. 229.79, III kl. 648.38, IV kl. 10,70 m³; oddz. 56a, 119 szt. o masie 99.13 m³, a to I kl. 1.58, II kl. 20.34, III kl. 77.21 m³; oddz. 70b, 338 szt. o masie 258.20 m³, a to III kl. 236.63, IV kl. 21.57 m³; oddz. 55b, 42 szt. o masie 54.62 m³, a to I kl. 4.94, II kl. 46.47, III kl. 3.21 m³. Razem 1381.97 m³.

Drewno opałowe sosnowe.

Los 2. Leśnictwo Kobyle góry, oddz. 85a, szczap 239 mp. wałki 42 mp.; oddz. 56a, szczap 81 mp., wałki 7 mp.; oddz. 70b, szczap 44 mp., wałki 23 mp.; oddz. 83b, szczap 100 mp., wałki 31 mp. Razem szczap 464 mp., wałków 103 mp.
Odległość od st. kol. niemieckiej Neubraa ca 7 klm, od stacji kol. Chojnice 40 klm.

Wywóz drewna zagranicę w stanie okrągłym drogą kołową przez Urzędy Celne w Brzeźnie i w Konarzynach jest dozwolone na warunkach, które można przejrze‹ w D. L. P. w Bydgoszczy i w Nadleśnictwie.

Pisemne oferty z napisem „Submisja" w zalakowanych kopertach należy nadsyłać do Nadleśnictwa do dnia 7 czerwca 1929 r. godz 14-ta, poczem nastąpi o godz. 14,15 otwarcie ofert w becności ewentualnie przybyłych oferentów. Przetrg odbędzie się na obowiązujących warunkach sprzedaży wyrobionego drewna, w drodze pisemnego przetargu (submisji), które są do przejrzenia w D. L. P. w Bydgoszczy i Nadleśnictwie.

Oferty nie odpowiadające warunkom nie będą uwzględnione.

Nadleśniczy Państwowy.

Komunikaty Zw. Przemysłowców Drzewnych o sprzedażach drewna w Lasach Państw.

Nadleśnictwo Państw. Szarłata

poczta i stacja kol. Łążek, powiat świecki, sprzeda w drodze pisemnego przetargu (submisji) drewno użytkowe i opałowe z cięć roku gosp. 1928/29 z terenów przeznaczonych pod zalew.

Los 1. Leśnictwo Skrzyniska, oddział 51a, 48c, 35b, 94a, dłużyc sosnowych 309 sztuk o masie 185.25 m³, w tem 577 m³ świerku, kl. I 1.31 m³, kl. II 19.54 m³, kl. III 162.67 m³, kl. IV 1.73 m³. Odległ. od stacji kol. 2—6 klm.

Los 2. Leśnictwo Czarna Woda, oddział 101c, 101b, 101a, dłużyc świerkowych 116 sztuk o masie 88.26 m³, w tem 2.89 m³ sosny kl. II 34.30 m³, kl. III 61.29 m³, kl. IV 4.07 m³. Odległ. od stacji kol. 3—4 klm.

Los 3. Leśnictwo Czarna Woda, oddział 102Aa, 101c, 112, 101b, dłużyc olchowych 276 sztuk o masie 76.36 m³, kl. I 0.53 m³, kl. II 3.62 m³, kl. III 33.12 m³, kl. IV 39.09 m³. Odległ. od stacji kol. 3—4 klm.

Los 4. Leśnictwo Czarna Woda i Skrzyniska, oddział 101b, 102Aa, 112 i 96a, dłużyc brzozowych 66 sztuk o masie 28.97 m³, kl. I 2.06 m³, kl. II 3.08 m³, kl. III 21.61 m³. Odległ. od stacji kol. 3—4 klm.

Los 5. LeśnictwoWydry, oddział 23d, 30Aa, 30Ab, 30Ad, kopalniaków sosnowych i świerkowych 478 sztuk o masie 74.97 m³, kl. I 29.23 m³, kl. II 44.27 m³, kl. III 1.48 m³. Odległ. od stacji kol. 6 klm.

Los 6. Leśnictwo Skrzyniska, oddział 96a, 94a, 35b, 51a, 48c, kopalniaków sosnowych i świerkowych 2431 sztuk o masie 568.88 m³, kl. I 372.94 m³, kl. II 188.34 m³, kl. III 7.60 m³. Odległ. od stacji kol. 2—6 klm.

Los 7. Leśnictwo Czarna Woda, oddział 101c, 102Aa, 101a, kopalniaków świerkowych 996 sztuk o masie 145.54 m³, w tem kl. I 80.22 m³, kl. II 62.32 m³, kl. III 3.00 m³ Odległ. od stacji kol. 13—14 klm.

Los 8. Leśnictwo Czarna Woda, oddział 101a, drągów na rusztowania świerkowych 97 szt.

Los 9. LeśnictwoCzarna Woda, oddział 101c, 101b, 101a, 101Aa, 112a, 113a, 111, 587 mp. szczap olchowych. Odległ. od stacji kolej. 3—4 klm.

Los 10. Leśnictwo Czarna Woda, oddział 101c, 101a, 102Aa, 112a, i 113c, 147 mp. wałków olchowych. Odległ. od stacji kolej. 3—4 klm.

Los 11. Leśnictwo Czarna Woda, oddział 101c, i 101b, 94 mp. szczap klonowych i jesionowych. Odl. od st. kol. 4 klm.

Los 12. Leśnictwo Czarna Woda, oddział 101c i 101b, 35 mp. wałków klonowych i jesionowych. Odległ. od stacji kolej. 3 klm.

Los 13. Leśnictwo Czarna Woda, oddział 101b, 101a, 102Aa, 112a, 113c, 51 mp. szczap brzozowych. Odl. od st. kol. 3 klm.

Los 14. Leśnictwo Czarna Woda, oddział 101c, 101a, 112a, 26 mp. szczap grabowych. Odległ. od stacji kol. 3 klm.

Los 15. Leśnictwo Skrzyniska, oddział 96a, 40d, 40c, 94a, 40a, 169 mp. szczap olchowych. Odległ. od st .kol. 3—5 klm.

Los 16. Leśnictwo Skrzyniska, oddział 96a, 40d, 40c, 94a, 40a, 36 mp. wałków olchowych. Odległ. od st. kol. 3—5 klm.

Los 17. Leśnictwo Skrzyniska, oddział 96a i 40a, 31 mp szczap brzozowych. Odl. od st. kol. 3—5 klm.

Los 18. Leśnictwo Skrzyniska, oddział 96a i 40a, 17 mp. szczap dębowych. Odl. od stacji kol. 3—5 klm.

Los 19. Leśnictwo Wydry, oddział 30Aa i 23d, 162 mp. szczap świerkowych korowanych. Odl. od st. kol. 4—6 klm.

Pisemne oferty z napisem „Submisja" w zalakowanych kopertach należy nadsyłać do Nadleśnictwa do dnia 12 czerwca 1929 r. godzina 11, poczem nastąpi otwarcie ofert w obecności ewentl. przybyłych oferentów. Przetarg odbędzie się na obowiązujących warunkach sprzedaży wyrobionego drewna w drodze pisemnego przetargu (submisji), które są do przejrzenia w Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy i w Nadleśnictwach. Kosztów wyciągania nie ponosi kupujący.

Za drągi należy oferować cenę za 1 sztukę, za opał 1 mp., za dłużyce 1 m³.

Oferty nie odpowiadające warunkom, nie będą uwzględnione.

Nadleśniczy Państwowy.

Nr. 59. Środa 29. maja 1929. Poznań.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY

Rynek Drzewny: Rok XI. Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki. Rynek Budowlany: Rok II.

PRZEPŁATA na czerwiec 1929 r., wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 6,00 złotych. Na pocztach 6,45 złotych. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 7,50 złotych. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska), 8,00 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 50 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 60 groszy. Zagranicą 70 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNECO i BUDOWLANEGO“ Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820

DRUKARNIA

Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406

Konta bieżące: P. K. O. 206-377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem 2) gr. od miejsca milimetr. (strona czterołamowa). W tekście zaś lub przed tekstem 55 gr. od miejsca milimetr. (strona dwułamowa). OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłosz. stosowny jest rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowem ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowem 40 proc. i p zy trzyrazowem 50 proc. rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —

Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków w przemyśle drzewnym

Drzewne przedsiębiorstwa przemysłowe na terenie b. zaboru pruskiego (z wyj. woj. śląskiego), podlegające obowiązkowi ubezpieczenia pracowników od nieszczęśliwych wypadków, należą do XI. grupy taryfy ubezpieczeniowej i są podzielone na odpowiednie klasy i stopy niebezpieczeństwa. Każdy zaś rodzaj przedsiębiorstwa posiada w wspomnianej taryfie swój tytuł, wyrażony kolejną liczbą, począwszy od grupy I przedsiębiorstw przemysłowych. Podział różnego rodzaju zakładów obróbki drewna na klasy i stopy niebezpieczeństwa oraz w stosunku do wysokości tych stóp — procentowe obciążenie zarobków robotniczych tytułem opłat ubezpieczeniowych, wykazuje niżej podane zestawienie.

Grupa XI. — Przemysł drzewny.

a) obrabianie drewna: przyrządzanie, przecieranie i obcinanie drewna.

Tyt.		Klasa nieb.	Stopa nieb.	Proc. obciąż. zar. rob. tyt. opł. ubez.
438.	Przedsiębiorstwa, używające motorów	XIV.	87	3,5
438a.	Przedsiębiorstwa, nie używające, motor.	XI.	48	2
439.	Tartaki mniejsze bez piły tarczowej	XI.	48	2
440.	Tartaki mniejsze, posiadające piły tarczowe (w użyciu)	XIV.	87	3,5
441.	Tartaki wielkie (łącznie z robotami na placu	XII.	59	2,4
	(Przy tyt. 440 i 441 znamiona mniejszego niebezpieczeństwa są nast.: używanie podwójnych pił listwowych z automatycznym podsuwem.)			
442.	Tartaki (łącznie ze ścinaniem i zwożeniem drewna)	XIII.	73	3
443.	Cięcie lasu łącznie z wyrobem drewna okrągłego, ciosanego oraz robotami zewnętrznemi	XIV.	87	3,5
444.	Wyrób desek (do szczotek) przy użyciu motorów	XIV.	87	3,5
445.	Piły tarczowe (jako oddzielne przedsiębiorstwa)	XIV.	87	3,5
446.	Piły taśmowe (jako oddzielne przedsiębiorstwa)	XI.	48	2
	Tokarnie oraz wyrób fabrykatów drzewnych. Przedsiębiorstwa, posługujące się siłą motorową i			
447.	używające pił tarczowych	VIII.	25	1,05
448.	nie używające pił tarczowych	V.	12	0,6
449.	Przedsiębiorstwa, nie używające motor.	IV.	9	0,4
450	Zakłady przyrządzania drewna tokarskiego przy użyciu motorów	X.	39	1,8
451.	Wyrób beczek. Przedsiębiorstwa używające motorów	X.	39	1,8
452.	Wyrób beczek. Przedsiębiorstwa, nie używające motorów	VI.	16	0,8
457.	Wyrób klepek i den do beczek przy użyciu motorów	XIV.	87	3,5
458.	Wyrób parkietów	XII.	59	2,4
459.	Wyrób okładzin (fornierów) i płyt klejonych	XI.	48	2
460.	Wyrób listew żłobkowanych; zakłady do heblow., rżnięcia i frezow. drewna	XIV.	87	3,5
461.	Wyrób kołków i taśm drewnianych przy użyciu motorów	X.	39	1,8
464.	Zakłady utrwalania drewna (suszenie i impregnowanie)	XI.	48	2
465.	Fabryki skrzyń przy użyciu motorów	XIII.	73	3
466.	Fabryki skrzynek do cygar, sera, masła, apar. telefonicznych i t. p.	IX.	31	1,27
468.	Wyrób mebli z giętego drewna	VII.	20	0,8
469.	Wyrób sprzętów domowych (roboty stolarskie): a) stolarstwo według klasyfikacji, przepisanej dla stolarń; b) inne roboty	III.	6	0,25

470. Stolarnie, wyrabiające modele X. 39 1,8
471. Fabryki ram i listew VI. 16 0,8
472a. Fabryki wypraw budowlanych łącznie z przyrządzaniem drewna XII. 59 2,4

Stolarnie, używające motorów przy zupełnym oddzieleniu procesu obrabiania drewna za pomocą maszyn od stolarstwa ręcznego:

475. Przedsiębiorstwa, w których najwyżej 15% zarobków przypada na maszynową obróbkę drewna VII. 20 0,8
476. Przedsiębiorstwa, w których więcej niż 15% zarobków przypada na maszynową obróbkę drewna IX. 31 1,27

Tyt. 475 i 476 zastosowuje się wówczas, jeżeli lokale są zupełnie oddzielone i mają osobne wejścia oraz jeśli dostęp do hali maszynowej jest dla robotników, zatrudnionych w stolarni ręcznej, wzbroniony i listy wypłat są osobno prowadzone. Zarobki robotników, dowożących i wywożących materjał drzewny z hali maszynowej, dolicza się do listy wypłat robotników, zatrudnionych przy maszynach.

477. Stolarnie maszynowe bez zupełnego oddzielenia maszyn obróbki drewna od stolarstwa ręcznego. (W tym wypadku znamiona mniejszego lub większego niebezp. są nast.: mniejszy lub większy rozmiar prac masz.) IX. 31 1,27
478. Stolarnie bez motorów V. 12 0,6

(Znamiona wyższego niebezpieczeństwa: przyrządzanie drewna w obcych warsztatach.)

Zakłady kołodziejskie oraz fabryki karoserji drewn.
Przedsiębiorstwa używające motorów i

480. posiadające heblarki maszynowe oraz piły tarczowe IX. 31 1,27
481. nie posiadające heblarek maszynowych oraz pił tarczowych VII. 20 0,8
482. Przedsiębiorstwa, nie używające żadnych motorów VI. 16 0,8

Zasadniczo do przedsiębiorstw, nie używających motorów zaliczają się te, w których ubezpieczeni robotnicy nie są zatrudnieni w lokalach, gdzie znajdują się kotły i inne przyrządy parowe, maszyny, dostarczające siłę pędną, transmisje lub maszyny robocze, poruszane mechanicznie. Klasy niebezpieczeństwa, uwidocznione w zestawieniu gr. XI., odnoszą się do przedsiębiorstw o składzie i urządzeniach normalnych i uwzględniają zakłady pomocnicze, stanowiące część integralną dotyczącego przedsiębiorstwa. Zaliczanie zakładu obróbki drewna do którejkolwiek (wyższej, średniej lub niższej) stopy procentowej, przeprowadza się dwojako: 1. jeżeli zachodzą znamiona, przepisane pod tym względem wposzczególnych tytułach systematycznego podziału przedsiębiorstw drzewnych lub 2. jeśli, mające się klasyfikować przedsiębiorstwo, różni się od zakładu, urządzonego normalnie tem, że ochronne i techniczne urządzenia zakładu są szczególnie dobre (niższa stopa) lub wadliwe (wyższa stopa) pod względem stanu budowli i urządzeń. Pozatem w rachubę wchodzi ilość i rodzaj wypadków, zdarzających się w odnośnym zakładzie. Z reguły zaliczanie zakładów drzewnych do klasy niebezpieczeństwa, odpowiadającej przedsiębiorstwom, nie używających motorów, ma wówczas miejsce, jeżeli przedsiębiorstwo posiada maszyny, poruszane motorami wzgl. parą, lecz których siła jest tak nieznaczna, że niebezp. wypadku nie jest większe, niż przy zwykłej pracy ręcznej. Zachodzą jednak wypadki, kiedy taryfa nie podaje podstawy do ustalenia klasy niebezpieczeństwa, wówczas przedsiębiorstwo zalicza się do takiej klasy, która najbardziej odpowiada rodzajowi i stopniowi niebezpieczeństwa. Co się tyczy przedsiębiorstw mieszanych (np. jeżeli z głównem przeds. łączą się zakłady poboczne, tworząc jedną całość), to klasę i stopę niebezpieczeństwa dla poszczególnych części przedsiębiorstwa drzewnego wzgl. dla głównej części i pobocznych oddzielnie oznacza się według wskazówek, dotyczących zakładów o składzie i urządzeniach normalnych (patrz wyżej), oznaczone zaś stopy procentowe niebezp. mnoży się przez przec. sumy zarobków rocznych odnośnych części przedsiębiorstwa, wzgl. głównej i pobocznych części osobno i wreszcie sumę tych iloczynów dzieli się przez ogólną sumę zarobków rocznych. Tym sposobem, otrzymana kwota wskazuje stopę niebezpieczeństwa, do której zalicza się całe przedsiębiorstwo.

Zdarza się jednak, że sum zarobkowych nie można ustalić z potrzebną dokładnością, natenczas w ich miejsce bierze się do wykonania powyższego rachunku odnośne liczby, wyrażające ilość robotników, a mianowicie: o ile zachodzą istotne różnice w przeciętnym czasie pracy poszczególnych części zakładu, — bierze się odpowiednie ilości robotników; pracujących cały czas, t. zn. ilości robotników, sprowadzonych do 300dniowego czasu pracy. W obliczeniu tem nie uwzględnia się tych robotników, którzy nie należą wyłącznie do jednej części przedsiębiorstwa, lecz wspólnie do wszystkich, zaś sumy ich zarobków ulegają potrąceniu.

Wreszcie jeżeli kilku częściom przedsięb. zagraża wspólne niebezpieczeństwo, wówczas wszystkie te części zalicza się do klasy niebezp. tej części, dla której przepisana jest najwyższa klasa z odnośnych klas niebezpieczeństwa.

Co się tyczy stawek ubezpieczeniowych, obowiązujących przemysłowe przedsiębiorstwa drzewne, (jak również inne przeds. przemysł.) a ustalanych przez Ubezpieczalnię Krajową w Poznaniu (wydz. ubezp. od wypadków), której zasięg działania obejmuje województwa poznańskie i pomorskie, to ulegają one corocznie zmianie, zależnie nietylko od kosztów administracyjnych Ubezpieczalni i wysokości rent, wypłacanych przez tą instytucję, lecz niemniej — od poziomu płacy zarobkowej w odnośnych przemysłach, jak też od warunków konjuntury gospodarczej. Te momenty spowodowały, że stawki ubezpieczeniowe w 1928 r. uległy poważniejszej zmianie w porównaniu z 1927 r. **Tak, w 1927 r. mnożnik ustalono w wysokości 70 punktów, w roku ub. zaś — 40 p. = ok. 58 proc.** Zaznaczyć przytem należy, że ubezpieczalnia ściąga należytość za rok wstecz, t. zn. w roku bież. — za 1928 r. **Na zmiejszenie stawek bodaj decydująco wpłynęła ta okoliczność, że gdy w 1927 r. wszystkie grupy przemysłu, wciągnięte do taryfy ubezpieczeniowej, wypłaciły robociznę w wysokości ca 180 milj. zł, to w 1928 r. — 248 milj. zł, czyli zwyżka wynosi około 30 proc.** Odnośne stawki odpowiadające klasie niebezpieczeństwa, Ubezpieczalnia oblicza według klucza praktycznego, który jest oparty na działaniu następ.: **sumę zarobkową mnoży się przez liczbę, wyrażającą stopę niebezpieczeństwa odnośnej klasy, otrzymany zaś iloczyn z koleji mnoży się przez** (przy uwzględnieniu stosunku jednostek składkowych do mnożnika) **ustalony mnożnik.** W praktyce obliczenie to przeprowadza się w ten sposób (przykład): roczna kwota zarobkowa 1500 zł × stopa niebezpieczeństwa 25 = 37.500 jednostek składkowych. Dalej, na 1000 jednostek składkowych przypada 40 gr., ostateczny rezultat zatem otrzymujemy: 37,5×40 gr. = 15 zł. Statystyka, opracowana przez Ubezpieczalnię Krajową w Poznaniu wykazuje, że w 1928 r. na terenie b. zaboru pruskiego podle-

Kalendarz terminowy.

Skróty: L = licytacja, S = submisja, P = przetarg, W = z wolnej ręki.

Miejscowość	Dyrekcja wzgl. woj.ew.	Sprzedający	Spos. sprz.	Termin	Kłody i dłużyce użytkowe m³								Kopalniaki		Papierówka		Opał
					sosna	świerk	jodła	dąb	buk	brzoza	olcha	Uwagi	rodz. drew	m³	rodz. drew.	mp.	mp.
Trzebciny	Bydgoszcz	Nadleśr.	S	31. V.	—	—	—	—	—	—	—		sosna	959		—	—
Trzebciny	Bydgoszcz	Nadleśn	S	31. V.		—	-	—	—	—	—	i 885 sztuk żerdzi	sosna	3850		—	—
Radom	Radom	D. L. P.	P	3. VI.	2103	85	—	—	—	—	—					—	—
Osie	Bydgoszcz	Nadleśn.	S	6. VI.	452	64	—	433	—	116	67	i grabu 11 m3, osiki i lipy 38 m3		87		—	—
Szarłata	Bydgoszcz	Nadleśn.	S	12. VI.	—	—	—	—	—	—	—	sosn., świerk., olch., brzoz. 379 m3	sosna świerk	74		—	1353

gało obowiązkowi uiszczania opłat ubezpieczeniowych 1200 przedsiębiorstw drzewnych, w których zatrudnionych było 32.222 robotników. Łączna ilość przepracowanych dniówek w tych zakładach wyniosła 4.601.049. Ilość zaś robotników, pracujących przez cały rok sprawozdawczy sięga liczby 15.337. Ta grupa (XI) przemysłu wypłaciła sumę zarobkową w wysokości 3.391.018,56 zł, z czego na opłatę tytułem ubezpieczenia pracowników od wypadków, przypadło 401.273,70 zł.

Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu wysłała nakazy płatnicze do poszczególnych przedsiębiorstw drzewnych, począwszy od końca marca do połowy kwietnia r. bież. i do tego czasu większość firm drzewnych pokryła odnośne zobowiązania zgodnie z ustalonemi ratami spłat. Nadmienić trzeba, iż należność, przekraczająca sumę 100 zł jest rozkładana na 3 raty i to: pierwsza, spłata w ciągu 14 dni od daty otrzymania nakazu płatniczego; druga — w końcu czerwca; trzecia zaś — w końcu sierpnia. Podział ten obowiązuje tylko w roku bież., bowiem terminy uiszczania rat corocznie ulegają zmianie, o której zawczasu osoby zainteresowane są powiadamiane.

Inż. Jan Wolski

Państwowy przemysł drzewny w Czechach

Poniżej podajemy szereg nadesłanych nam spostrzeżeń, poczynionych przez p. inż. Jana Wolskiego, który badał urządzenia tartaków zagranicą z polecenia Warszawskiej Dyr. L. P. Nasuwa się myśl, by w Polsce tartaki państwowe były w pierwszym rzędzie ostojami oświaty technicznej.

W dziedzinie gospodarki leśnej Państwo Czeskie wykazuje dużo inicjatywy i szeroki rozmach.

W chwili obecnej posiada szereg tartaków państwowych, prowadzonych we własnej administracji. Niektóre z nich są wybudowane w ostatnich latach i mają charakter zakładów nowoczesnych — zmodernizowanych.

Właśnie jeden z tych tartaków, a mianowicie w Frydku, udało mi się zwiedzić podczas podróży, odbytej z polecenia Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, a mającej na celu zapoznanie się z przemysłem drzewnym.

Frydek — jest to niewielkie fabryczne miasteczko, położone o kilkadziesiąt kilometrów od Cieszyna.

Tartak państwowy jest położony tuż przy kolei, posiada własną bocznicę i plac załadunkowy. Place tartaczne idealne pod względem konfiguracji terenu, niestety są trochę za szczupłe dla potrzeb tartaku, tem bardziej, że na terytorjum tartacznem są też umieszczone mieszkania dla administracji i kancelarja tartaczna.

Plac materjałów okrągłych tworzy równy prostokąt, który wykazuje niewielkie wzniesienie w kierunku hali tartacznej i jest podzielony torami kolejkowymi na równe kwartały. Stosy surowca są układane dość wysoko, niekiedy nawet do wysokości 10 mtr., — co zresztą zdaniem miejscowego kierownictwa, jest konieczne wobec szczupłych rozmiarów placu, a także i dlatego, że wysokie stosy sprzyjają zabezpieczeniu kloców od pękania, nabiera ona specjalnej wagi w danym wypadku gdyż we Frydku mamy do czynienia z materjałem świerkowym i jodłowym, łatwo pękającym pod wpływem słońca.

Faktem godnym uwagi jest zastosowanie betonowych słupków, używanych na placu surowca zamiast legarów drewnianych. Słupki te mają kształt ściętego ostrosłupa i posiadają specjalne wgłębienia dla łatwiejszego umieszczania kloców poprzecznie, które będą służyły legarami dla dalszych warstw surowca. Zastosowanie tych słupków jest o tyle wygodne i wskazane, że służą one przez dłuższy czas i dlatego nie zachodzi potrzeba przeznaczania rok rocznie części surowca na legary, które po ukończeniu kampanji są nadpsute od dłuższego leżenia w ziemi i posiadają minimalną wartość użytkową. Kloce wymanipulowane na placu surowca idą pod taśmową piłę wahadłową, która obcina część czołową kloca.

Ma to na celu usunięcie przed puszczeniem kloca pod trak jego części końcowych, które przy spuszczaniu drewna z gór zostały obficie wypełnione piaskiem i drobnymi kamieniami. Ogłowione kloce są przenoszone następnie transporterem do basenu, gdzie są opłukiwane z piasku, i w dalszym toku produkcji za pomocą dwóch innych transporterów łańcuchowych dostarczane już bezpośrednio pod traki. Obmywanie dokonywane w basenie, ma na celu, jak i w poprzednim wypadku, pozbawienie drewna zbędnej zawartości piasku i innych niepożądanych obcych ciał.

Obie te czynności właśnie w Frydku, gdzie drewno jest pochodzenia górskiego, mają duże znaczenie i wydatnie wpływają na zaoszczędzanie pił, zmniejszając konieczność częstego ich ostrzenia.

Wspomniany basen jest zaopatrywany podczas mrozów w ciepłą wodę z maszyny — co zabezpiecza go zupełnie od zamarzania i pozwala korzystać z niego przez okrągły rok.

Prócz obmywania kloców basen ułatwia sortowanie ich przed puszczeniem pod traki, oraz zmniejsza ilość ludzi normalnie zatrudnionych przy tej czynności.

Z basenu kloc niesiony przez transporter dochodzi do pryczy, umieszczonej przy traku, naciska dźwignię, — transporter staje, a specjalne uruchomiane mechaniczne łapy zrzucają go na pryczę. Po zrzuceniu kloca transporter natychmiast znowu rusza i t. d. Nawiasem mówiąc, prycze są zabezpieczone obciążoną podpórką od możliwości stoczenia się kloca na podłogę. Hala tartaczna jest murowana o wymiarach 60×28 mtr., zaopatrzona w liczne świetliki boczne i górne, wewnątrz zaś panuje wzorowy porządek i czystość. Całe urządzenie mechaniczne jest przystosowane do wyrabiania sortymentów obrzynanych z drewna świerkowego, bądź jodłowego i dlatego transportery klocowe są doprowadzone tylko do 2-ch traków czołowych, dwa zaś inne traki są przeznaczone do rozpuszczania pryzm.

Wyposażenie techniczne stanowią 4 traki (950 mm, 860 mm, 650 mm, 350 mm) ustawione w szachownicy, 2 obrzynaczki podwójne, 4 piły tarczowe wahadłowe z napędem dolnym, 2 piły tarczowe zwyczajne do robienia łat, obrzynaczkę jednostronną, heblarkę, trak rozdzielczy i piłę tarczową do przyrzynania poprzecznego.

Ale wróćmy do drogi, jaką w dalszym ciągu odbywa kloc. Z pryczy kloc trafia na wózek trakowy, zaopatrzony w specjalne urządzenia, ułatwiające szybkie jego zamocowywanie. Wózki trakowe są ciągnięte przez specjalny łańcuch, ruch którego jest skoordynowany z ruchem ramy trakowej,

urządzenie zaś walców podawczych nie ciągnie kloca, lecz tylko go podtrzymuje przy przecieraniu, dzięki czemu przetarcie odbywa się szybciej i równiej. Wózek po dojściu do traka na odległość 1 mtr., sam zwalnia przecierany kloc i wraca do właściwego miejsca, gdzie oczekuje go nowy kloc.

Po wyjściu z traków czołowych, pryzmy, zwolnione z wózków, rzucane są na inne prycze, ulokowane przy 2-ch drugich trakach, zaopatrzone w szyny rolkowe, które zezwalają na łatwe i wygodne przesuwanie pryzm do wózków trakowych przy minimalnym wysiłku robotnika. Zamocowanie i przetarcie pryzm na deski jest identyczne jak i w pierwszych trakach.

Przetarte deski, z pod traków, przechodzą do dalszej przeróbki na obrzynaczki podwójne, względnie piły rozdzielcze lub inne obrabiarki. Cały ruch materjału tartego i odpadków między obrabiarkami, oraz wynoszenie ich do sortowni odbywa się mechanicznie, — za pomocą transporterów walcowych i pasowych.

Nawiasem wówiąc, deski przeznaczone do obrzynania, trafiają za pomocą specjalnych urządzeń mechanicznych na stoły obrzynaczek, które są ustawione niżej poziomu podłogi hali tartacznej i dzięki temu odpada zupełnie potrzeba podnoszenia desek na wysokość stołów przy obrabiarkach, oraz powstaje możność zaoszczędzenia czasu i wysiłku robotnika.

Z hali tartacznej deski są wynoszone przez transportery do krytej sortowni, znajdującej się tuż przy budynku tartacznym, — tam są sortowane według wymiarów i rozwożone do poszczególnych stosów na placu tarcicy. Manipulacje wózków na placu tarcicy znacznie ułatwia przesuwnica, umieszczona obok sortowni i pozwalająca przerzucać wózki w krótkim czasie najbliższą drogą w różne miejsca placu materjałów tartych.

Tartak we Frydku wprowadza w ruch lokomobila Wolfa o sile 300 M. K., prócz tego jest jeszcze mała maszyna parowa do poruszania prądnicy i warsztatu reparacyjnego podczas postoju całego tartaku.

Do ostrzenia pił są używane automatyczne ostrzarki, rozwodzenie zaś odbywa się ręcznie. Do przecierania drewna tartak stosuje piły niemieckie o grubości 1,8 mm i 1,6 mm.

Cała transmisja zmontowana jest na łożyskach rolkowych C. K. F.

Piwnice pod halą tartaczną są wyjątkowo wysokie (2,8 mtr.) dzięki czemu praca przy usuwaniu trocin i smarowaniu dolnych części maszyn jest znacznie ułatwiona, tem bardziej, że ściany boczne piwnicy są zaopatrzone w liczne okna. Wydajność materjałów tartych wynosi około 65 proc. Cyfra ta wydaje się być zupełnie zadawalającą, jeśli zważymy, że mamy do czynienia z mat. pryzmowanym.

Reasumując powyższe, należy stwierdzić, że całe urządzenie tartaczne jest pomyślane bardzo dobrze i ma na celu doprowadzenie do minimum stratę czasu, oraz zmniejszenie obciążenia robotników przy pracy fizycznej. Organizacja jest sprężysta, sprawna i sięga nawet do drobnych szczegółów produkcji. Tok produkcji jest tak obliczony, że sam materjał pcha robotnika i zmusza go do przyspieszania i zmechanizowania swych ruchów. Nawet małe przerwy w pracy chociażby jednej z maszyn, powodują natychmiast nagromadzenie się materjału w jednem miejscu i zmuszają kierownictwo do zastosowania środków zaradczych w celu szybkiego zlikwidowania powstałych przeszkód.

Z rynku wileńskiego

Tutejszy rynek drzewny, złączony organicznie do pewnego stopnia z rynkami poleskim i wołyńskim podlega z reguły tym samym objawom konjunkturowym. Jednak przy ocenie obecnej sytuacji, nie można pominąć pewnego optymizmu wśród tutejszych sfer drzewnych, mającego swe źródło w pewnem, choć narazie nieznacznem ożywieniem zainteresowania ze strony firm niemieckich. Zainteresowanie to objawia się tymczas. w zakresie materjał. sosnowych tartych w gatunkach pierwszorzędnych, dotychczas jednak nie widać jego skutków w kierunku wzmocnienia cen, które utrzymują się na dawniejszym poziomie.

Odnośnie do ruchu w przemyśle drzewnym w tutejszych stronach, zanotować należy całkowite ukończenie zwózki surowca. Mimo to stan zatrudnienia na tartakach jest jak zresztą w całej Polsce nikły. Pełną parą pracują jedynie firmy zagraniczne, przecierając zakupiony w lasach polskich materjał okrągły lub też pochodzący z obszarów, przez siebie eksploatowanych.

Na rynku eksportowym panuje cisza. Co do kwestji podstawiania wagonów, to zdaje się jakoby szło ku poprawie stosunków. Słychać tu coraz mniej skarg. Na materjały liściaste dochodzą do skutku wyłącznie transakcje krajowe i to po cenach bardzo miernych. W ostatnich dwu tygodniach notowano za 1 metr kub.:

Sosnowy materjał okrągły, franko wagon stacja załadowcza: Dłużyce 52—56 zł. Słupy telegraficzne w dług. 8—12 m z przewagą sztuk dłuższych 36—48 zł. Kopalniaki od 1.50 m dł. wzwyż i 10 cm średnicy wzwyż 28—30 zł.

Materjał tarty: W poszukiwaniu były deski $1^1/_2$" stolarskie, za które nie płacono jednak więcej niż 90—95 RM. franco stacja graniczna polsko-niemiecka, przy dopuszczalnym nasinieniu. Towar nienasiniały, czysty i suchy sprzedawano po 100—105 RM. Grubości poniżej 42 mm są o 10—15% tańsze. Równie niewysoką cenę osiągano za słabsze bale a mianowicie 9 do 9,10 Ł za standard, podczas gdy wymiary 3×8 do 3×11" notują po 10—10.10 Ł, niekiedy dochodząc za 1×10 do 1×11" do 11 Ł.

Tutaj też nadmienić wypada kilka zakupów sosnowych podkładów kolejowych, normalnych, po cenie 8.50 za sztukę. Jak się zdaje zainteresowanie tym materjałem stoi w związku z tendencją naszych kolei, powolnego zastępowania podkładów dębowych, sosnowemi.

Świerkowy materjał tarty w zupełnem zaniedbaniu. Znaczniejsze transakcje doszły do skutku jedynie na dłużyce po cenie 32—42 zł loko wagon stacja załadowcza. Papierówka świerkowa utrzymuje się w cenie na poziomie 2.60—2.80 dol. za 1 mp. W lasach państwowych kosztuje ona 2.80—3.00 dol. za 1 mp.

Dębowe kloce średnicy od 35—50 cm 130—165 zł zależnie od jakości i długości. Podkłady dębowe po 13 zł za sztukę.

Inne: Z pośród innych drzew liściastych kupowano: Osikowe kloce do wyrobu zapałek po 55—60 zł. Kloce brzozowe I kl. po 45—50 zł i kloce grabowe I kl. po 50 zł wszystko loko wagon stacja załadowcza.

Rynek angielski

Nasz wywóz do Anglji, ongiś bardzo wielki i wpływający na kształtowanie się cen angielskich spadł w br. do wysokości wprost nieprawdopodobnej. **Miesiące zimowe, będące właściwym sezonem eksportowym z Polski do Anglji, minęły w tym roku bez poważniejszejszych śladów,** co tłumaczy się najpierw przeszkodami zimowemi, głównie jednak zmianami polityczno-gospodarczemi w stosunku do Niemców. Następująca statystyka angielskiego „Board of Trade" odzwierciadla zaszłe zmiany:

Kraj pochodzenia	Ilość w loads od stycznia do kwietnia 1927	1928	1929
Rosja	13,902	17,136	94,603
Finlandja	47,305	30,385	92,135
Łotwa	115,012	108,663	62,763
Szwecja	100,287	55,980	102,008
Norwegja	43,501	23,819	28,200
Polska	249,909	136,269	32,335
Niemcy	17,347	12,839	1,498
St. Zj. A. P.	52,520	77,695	72,483
Kanada	44,133	39,542	24,101
Inne	51,486	27,338	29,746
łącznie	735,402	529,666	539,872

Zniżka wywozu naszego wynosi w 1929 r. w porównaniu z 1927 r. 77%, z 1928 r. 88%, czyli Anglja przestała być praktycznie poważniejszym odbiorcą naszych miękkich materjałów drzewnych.

Z łącznej cyfry przywozu miękkiego materjału tartego możemy wyciągnąć na razie ten wniosek, że konjunktura pozostaje bez zmiany. Coś miarodajniejszego powiedzieć będzie można dopiero później, kiedy poszczególni importerzy rozwiną swoją działalność na skalę normalną, gdyż w miesiącach zimowych są odcięci od Anglji.

W dziale tartych materjałów twardych udział polski również się zmniejszył, wynosząc w pierwszych czterech miesiącach: stóp³:

1927	344 549
1928	436 873
1929	328 797

Więc jak na razie **zniżka wynosi 25%**, to może tłumaczyć sobie należy tem, że objętość naszego eksportu drzewnego zmalała.

Transakcje importowe ostatnio nieco osłabły, co jest całkiem naturalne, gdyż większość kontraktów zawarta została w miesiącach zimowych. Za znane marki południowo-fińskie płacą za sosnę fob: £ 13.5 za 7" battens; za 2×4 i 2×6 £ 12.10 — £ 12,15. Niektóre również dobre marki przyniosły za 7" £ 13.0, za 2×6 i 2×4 £ 12.10, 2×5 £ 12. Drugorzędne produkcje, odpowiadające jak dotychczas materjałom polskim notują: 9" £ 13.10, 7" 12.10, 2×6 i 2×4 £ 12, 5 i 5½" £ 11. Po tych cenach fob zawarty został szereg kontraktów. Eksporterzy fińscy nie zawierają już kontraktów na bliską dostawę gdyż mają zobowiązania dostawy do czerwca i lipca. Finlandja sprzedała dotychczas około 700 000 std., czyli przeszło ¾ swej produkcji.

Tendencja żądań szwedzkich jest raczej stała, gdyż popyt rozwija się stosunkowo równomiernie. Zapotrzebowanie zaś V klasy jest stanowczo większe niż podaż. Odnosi się to zarówno do sosny jak i świerku i jodły. Za 3×9 u/s sosnę Anglicy płacą £ 17, Francja do 5—10 sh więcej. W okolicy dolnego Golfu płacą za battens £ 14 — £ 14.5.

Ceny fińskiego białego drzewa wynoszą fob: 7" £ 12.5, 6" £ 11.5 — £ 11.15, 5½ i 5" £ 11.5 — £ 11.10. Te ceny nie różnią się zasadniczo od notowań drugorzędnej sosny.

Nieco kłopotpliwy jest przywóz z Rosji, tworzący konkurencję dla Skandynawji. Tymczasem cena materjałów rosyjskich poszła ostatnio cośkolwiek w górę, czyli nastąpiło pewne wyrównanie.

Cennik drewna dla przeliczenia daniny lasowej

Województwo Lwowskie ogłosiło 26 kwietnia br. do L. A. A. 5138 następujący cennik za 1 m³ drewna użytkowego na pniu ustanowiony na podstawie rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z 21 czerwca 1928 r. D. U. N. 69 poz. 635. dla przeliczenia daniny lasowej na ekwiwalent w gotówce w II. kwartale 1929 r. w obrębie Województwa Lwowskiego:

Klasa wartości	RODZAJ DREWNA — Cena w złotych za 1 m³				POWIAT
	klon, wiąz, dąb, jesion, jawor	sosna, osika	świerk, jodła	inne	
I.	50	33	32	24	Bóbrka, Gródek Jagiell., Lwów, Łańcut, Nisko, Przeworsk Rawa ruska, Rudki, Sokal, Tarnobrzeg
II.	50	31	30	22	Jarosław, Jąworów, Kolbuszowa, Mości‹ka, Rzeszów, Żółkiew
III.	47	30	28	20	Drohobycz, Lubaczów, Przemyśl, Sambor
IV.	45	29	26	20	Strzyżów, Dobromil
V.	40	27	25	20	Brzozów, Sanok, Stary Sambor
VI.	38	25	24	20	Krosno, Lisko

Ceny ustanowione w powyższej tabeli należy stosować za drewno w lasach położonych co najwyżej w odległości do 5 km od stacji kolejowej normalno-torowej lub rzeki spławnej. Przy obliczaniu należytości za drewno w lasach oddalonych od stacji kolejowej normalno-torowej lub rzeki spławnej ponad 5—10 km stosować należy ceny powyższe z 15% zniżką, przy odległościach ponad 10—20 km z 20% zniżką, zaś przy odległościach ponad 20 km z 25% zniżką.

Notowania dewiz z dnia 28 maja 1929.

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Notowania za	w Warszawie	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku
Warszawa .	100 zł	—	—	43 25	11.25
Poznań . . .	100 zł	—	—	—	—
Gdańsk . . .	100 Gd. gld.	—	—	—	—
Berlin . . .	100 R. M	—	—	20.35	23.83
Belgja . . .	100 belg.	123.90	58.21	34.91	13.89
Bukareszt .	100 l.	5.29	2.489	819.—	0.59
Budapeszt .	100 pengo	—	73.04	27.83	17.44
Holandja . .	100 gld. hol.	—	168.48	12 06.—	40.20
Kopenhaga .	100 k. d.	—	111.64	18.20	26.64
Londyn . . .	1 funt szterl.	43.25	20.324	—	4.85
Nowy York .	1 dolar	8.90	4.19.10	4.84.99	—
Paryż	100 fr. franc.	34.87	16 38	124.03	3.91
Praga	100 k. cz.	—	12.414	163.71	2.96
Rzym	100 l.	56.69	21.935	92.66	5.23
Szwajcarja .	100 fr. szwajc.	171.69	80.70	25.19	18.25
Sztokholm .	100 k. szw.	—	112.09	18.13	26.74
Wieden . . .	100 szyling.	125.21	58.87	34.54	14.05

SPRAWOZDANIA HANDLOWE

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Wielowieś D. L. P. Poznań

Licytacja w dniu 23. maja 1929 r.

Dąb	I kl.	za m3	91.33	zł
„ †	I „	„	70.44	„
Brzoza	II kl.	„	55.67	„
„	III „	„	48.06	„
„	IV „	„	42.11	„
„	szczapy opałowe II kl.	za mp.	17.47	„
Sosna	II kl.	za m3	56.41	„
„	III kl.	„	47.76	„
„	IV „	„	41.34	„
„ †	I „	„	62.04	„
„ †	II „	„	52.46	„
„ †	III „	„	45.27	„
„	drągi I kl.	za szt.	5.30	„
„	„ III „	„	2.00	„
„	wałki użytkowe	za mp.	18.45	„
„	szczapy opałowe II kl.	„	17.86	„
„	wałki „ I „	„	16.45	„
Świerk	szczapy opałowe II „	„	17.00	„

Nadleśnictwo Państwowe Wielowieś D. L. P. Poznań

Licytacja w dniu 23. maja 1929 r.

Dąb	wąłki opał.	za mp.	20.75	zł
Sosna	I kl.	za m3	65.11	„
„	III „	„	47.32	„
„	IV „	„	40.49	„
„	drągi I kl.	za szt.	3.74	„
„	szczapy opałowe	za mp.	18.84	„
„	wałki łup.	„	13.00	„
Świerk	II kl.	za m3	38.06	„
„	III „	„	35.18	„
„	IV „	„	25.37	„
„	szczapy opałowe	za mp.	16.10	„

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Pan L. Kolski zaprzysiężony został jako biegły rzeczoznawca przy sądzie na okrąg poznański. — Spodziewać się jednak należy, że spory członków i niećzłonków znajdą się przed forum Zw. Przemysłowców w Poznaniu. Wiadomo przecież, że sądy pracują powolniej i procedura ich jest stosunkowo droga.

Międzyministerjalna komisja popierania eksportu.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu komunikuje w sprawie Międzyministerjalnej Komisji popierania eksportu (Nr. 8 „Wiad. Gospod."), co następuje: Bonifikacja podatku obrotowego, jako jedna z form indywidualnego premjowania eksportu, pozostających w rozporządzeniu M. K. P. E., opiera się wprawdzie na ogólnej ustawie z 15 lipca 1925 r. o podatku przemysłowym, lecz tylko co do samej zasady możliwości takiego zwrotu. Natomiast warunki, kiedy taki zwrot jako forma premjowania eksportu może być zastosowany, nie mają nic z ustawą o podatku przemysłowym wspólnego. Oparte one są natomiast na instrukcjach wewnętrznych za-

twierdzonych uchwałą Komitetu Ekonomicznego Ministrów. Z instrukcji tych wynika, że ta forma indywidualnego premjowania winna być w zasadzie stosowana w tych wypadkach, gdy niema zastosowania żadna inna forma premjowania eksportu. Dlatego też niezbędną jest informacja, czy dany towar eksportowany korzysta z innych form czy nie. W razie, jeśli w pewnym konkretnym wypadku Komisja uzna, że pomimo istnienia innej formy premji eksportowej dana transakcja zasługuje na premję dodatkową w formie bonifikacji podatku obrotowego względnie zwrotu różnicy oprocentowania, to może powziąć uchwałę, przyznającą taką premję, jednakże taka uchwała musi być powziętą jednogłośnie. Treść p. 5 wykazu danych, jakie zawierać powinno podanie petenta, ubiegającego się o indywidualną premję, należy rozumieć jako wyjaśnienie, czy petent nie korzysta z innej formy premjowania eksportu. W tym wykazie nie są bynajmniej zaliczone ulgi kolejowe do form popierania eksportu.

Szwecja sprzedała ostatnio u/s sosnę z okręgu Harnösand i Sundsvall 2×4 po cenie cif Ł 15 do Ł 15.5, aby wejść znów na rynek angielski z większemi ilościami. Mniej znani producenci uzyskują Ł 14.15. Ceny powyższe nie są żadną zachętą w kierunku większego zainteresowania się rynkiem angielskim. Dotychczas Szwecja sprzedała łącznie 630.000 std, a więc nieco więcej, aniżeli przed rokiem do tego czasu. Świerk Szwecja sprzedaje po Ł 13.7 oczywiście najlepszej marki, podczas gdy eksporterzy mniej znani uzyskują Ł 12.15 do Ł 12.10.

W poszukiwaniu jest w Niemczech okrągłe drewno olszowe. Zdaje się, że wstrzymanie wywozu z Polski wywołało na rynku krajowym podaż bez należytego popytu. Cena olszyny dyktowej na kresach waha się około 80 zł za m^3 loco stacja załadowcza. — Olchowy materjał tarty odziomkowy ofiarują loco niemiecka stacja załadowcza po 83 mk wzwyż. Notują też ten sam materjał po 105 mk. O ile chodzi o towar bardzo dobry, natenczas płacą do 140 mk.

Eksport klepek na beczki do śledzi. Na rynku holenderskim istnieje duże zapotrzebowanie na klepki do beczek śledziowych, częściowo zużywane na miejscu, częściowo reeksportowane do Indji Holenderskich. Wśród państw dostarczających klepki na pierwszem miejscu figurują Niemcy, na drugiem Polska. Roczne zapotrzebowanie Holandji wynosi około 100.000 beczek rocznie, wartości miljona guldenów.

Zbyt na klepki dębowe do beczek do Martyniki. Polski przemysł drzewny ma duże widoki zbytu klepek dębowych do rumu produkowanego i eksportowanego z Martyniki. Dotychczas Martynika sprowadzała głównie dębinę amerykańską, ceny jej jednak są zbyt wysokie.

Bydgoski rynek drewna spławianego stanął ostatnio pod znakiem większego ożywienia. Za średnio grube drewno sosnowe (1,2—1,4 m^3 i średnio 14—16 m długości) płacą 40—43 mk loco Solec pod Bydgoszczą. Na ogół panuje większe zainteresowanie z tem jednak, że kupcy czekają, gdyż spodziewają się dalszego obniżenia cen. Brak jest zainteresowania dla partji słabszego drewna, pozostałych 1928 r.

Ostatnio podaż materjałów drzewnych z Polski w Nadrenji znacznie się powiększyła szczególnie w dziale materjałów sortowanych.

Redaktor odpowiedzialny W. Syrokomla-Syrokomskij, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa St. Schlage. — Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań, ulica Wielkie Garbary nr. 20.